

Nr 347

Av herr **Eskel m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens institut för högre utbildning av sjuksköterskor, m. m.*

(Lika lydande med motion nr 256 i Första kammaren)

För budgetåret 1964/65 föreslår Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition, att vid statens institut för högre utbildning av sjuksköterskor skall, förutom fullföljande av redan påbörjade kurser, anordnas fem lärarkurser, två husmoderskurser, åtta avdelningssköterskekurser, en kurs för utbildning av sjuksköterskor-husmödrar vid sjukstugor och andra mindre sjukvårdsanstalter, tre kurser i narkosgivning samt fyra kurser för utbildning av yrkeslärare samt ev. ytterligare två yrkeslärarkurser.

Till deltagare i institutets kurser under innevarande budgetår utgår enligt beslut av vårriksdagen 1963 i enlighet med departementschefens förslag studiebidrag till sjuksköterska exempelvis om hon saknar huvudman. Studiebidraget har utgått med 1 020 kronor per månad. Tidigare har sådant studiebidrag icke utgått till sjuksköterskor, som genomgår institutets kurser och som icke innehar anställning hos statlig eller kommunal sjukvårdshuvudman. Flertalet deltagare i institutets kurser innehar anställning hos sådan huvudman och beviljas som regel tjänstledighet av huvudmannen med bibehållande av hel eller del av lönen under utbildningstiden.

Kungl. Maj:t anför nu i bil. 7 till statsverkspropositionen under rubriken Statens institut för högre utbildning av sjuksköterskor (sid. 328): »Jag har därvid utgått från att ersättning till elever skall utgå allenast till sådana deltagare i institutets lärar- resp. yrkeslärarkurser, som inte har anställning hos statlig eller kommunal sjukvårdshuvudman. Bidragsbeloppet bör höjas från 1 020 till 1 200 kr. i likhet med vad som gäller för av överstyrelsen för yrkesutbildning anordnade lärarkurser.»

Kungl. Maj:ts förslag innebär sådan ändring av under innevarande budgetår gällande bestämmelser, att vissa deltagare i institutets kurser under nästa budgetår icke skulle erhålla något studiebidrag, om de icke har anställning hos statlig eller kommunal huvudman. Den svenska hälso- och sjukvården är i dag i stort behov av sjuksköterskor med vidareutbildning för att kunna nå önskvärd effektivisering av det praktiska sjukvårdsarbetet. Det är därför angeläget, att vidareutbildning sker av alla dem, som är läm-

pade för och intresserade av sådan. Det må framhållas, att det krävs av sökandena till husmoderskurserna att ha genomgått avdelningssköterskekurs, och tillgång till välkvalificerade husmödrar/föreståndare synes vara en förutsättning för att på fältet kunna genomföra de olika effektiviseringsåtgärder, beträffande vilka förslag under senare år framlagts i skilda sammanhang. Det kan i föreliggande personalsituation icke vara tillrådligt att försämra eller slopa nu utgående bidrag under vidareutbildningstiden för en del av de sjuksköterskor, som av en eller annan anledning icke har någon fast anställning hos sjukvårdshuvudman.

Departementschefen uttalar (sid. 314), att det med hänsyn till den stora efterfrågan på operationsutbildade sjuksköterskor är särskilt glädjande, att antalet operationssköterskor ökat. Vi vill gärna instämma häri, men det är också angeläget, att narkosköterskor och vissa operationssköterskor erhåller den speciella utbildning i narkosgivning, som meddelas vid institutet, varför jämväl deltagare i dessa kurser bör erhålla studiebidrag efter samma grunder och med samma belopp som ovan angivits.

Kungl. Maj:t ansåg sig icke kunna i fjolårets statsverksproposition tillstyrka framlagt förslag om studiebidrag till sjuksköterskor, som genomgår distriktssköterskekurs. Statsutskottet anförde emellertid i sitt utlåtande nr 5/1963 under punkt 69: »Enligt vad utskottet erfarit har antalet elever i distriktssköterskekurser under senare år visat en betydande minskning, vilket medfört att kurserna inte kunnat fyllas. För att stimulera sjuksköterskor att ägna sig åt distriktssköterskeyrket kan därför enligt utskottets mening särskilda åtgärder behöva övervägas, t. ex. införande av studiebidrag i likhet med vad som föreslagits beträffande högre utbildning av sjuksköterskor vid Statens institut för högre utbildning av sjuksköterskor. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att närmare pröva behovet av sådana bidrag.» — Utskottets förslag bifölls av riksdagen, och Kungl. Maj:t har den 25 oktober 1963 utfärdat bestämmelser rörande kursbidrag till elever vid statens distriktssköterskeskolas ordinarie distriktssköterskekurser. Bestämmelserna innebär, att elev, som icke har anställning hos statlig eller kommunal sjukvårdshuvudman, kan få bidrag med högst 600 kronor i månaden samt rese- och traktamentsersättning för resor mellan hemorten och utbildningsorten. Vidare kan elev, som icke är bosatt på utbildningsorten, under vissa förutsättningar få ersättning för faktisk bostadskostnad i hemorten och familjetillägg.

Under anslagsposten Utbildning av viss sjukvårdspersonal (sid. 332) föreslås i år, att under budgetåret 1964/65 anordnas en försökskurs för vinnande av distriktssköterskekompetens för legitimerade sjuksköterskor, som icke erhållit den för inträde i distriktssköterskeskolan erforderliga specialutbildningen. Kursen skall administreras av statens institut för högre utbildning av sjuksköterskor, vars avdelning i Göteborg är förlagd till samma byggnad som försökskursens expeditionslokaler. För deltagare i denna kurs

föreslås gälla de bestämmelser angående kursbidrag, som enligt ovan tillämpas vid statens distriktssköterskeskola. Under innevarande budgetår gäller för deltagarna i en liknande försökskurs, varom här är fråga, samma bestämmelser om studiebidrag som för eleverna vid statens institut för högre utbildning av sjuksköterskor. Så torde böra ske också fortsättningsvis.

Med hänvisning till vad ovan anförts och då det måste anses otillfredsställande, att sjuksköterskor under vidareutbildning vid ett och samma statliga institut skulle erhålla väsentligt olika ekonomiska villkor, hemställer vi, att riksdagen måtte besluta,

att till de elever vid statens instituts för högre utbildning av sjuksköterskor samtliga kurser, vilka icke har anställning hos statlig eller kommunal sjukvårdshuvudman, studiebidrag må utgå tills vidare i likhet med vad som skett under innevarande budgetår från och med den 1 januari 1964.

Stockholm den 23 januari 1964

Arvid Eskel

C.-G. Enskog

Per Svensson

i Stenkyrka

Henry Allard

Eric Nilsson

i Svalöv